

Voorbereiding

Isaak en Rebekka

1. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag is de vierde van een blok met zes teksten over Abraham, Sara en Isaak. In deze verhalen gaat het over Abraham, Sara en Isaak als stamouders van het volk van Israël.

Op deze zondag lezen we Genesis 24:42-53 en Genesis 24:62-67: De knecht van Abraham gaat op zoek naar een vrouw voor Isaak. Hij vindt Rebekka, en zij gaat met de knecht mee naar Isaak.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op de knecht die op zoek gaat en God dankt voor zijn goede zorgen.

Voor kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op de liefde tussen Rebekka en Isaak.

2. CONTEXT VAN DE BIJBEL TEKST

Isaak is de langverwachte zoon van Abraham en Sara. Als Isaak 37 jaar is, sterft zijn moeder. Daar heeft hij veel verdriet over. Isaak vindt weer geluk door zijn vrouw Rebekka.

De verhalen over Isaak zijn te vinden in Genesis 24-28. Van de drie stamvaders (Abraham, Isaak en Jakob) is Isaak degene over wie het minste geschreven wordt. De verhalen over Abraham en Jakob zijn veel uitgebreider. Bovendien speelt Isaak vaak geen actieve rol: anderen (zijn vader, zijn vrouw en zijn zonen) bepalen wat er gaat gebeuren.

Het verhaal over Isaak en Rebekka is wel het meest uitgebreide verhaal uit de Bijbel over het regelen van een huwelijk. En hoewel er weinig over Isaak verteld wordt, is toch duidelijk dat met hem en zijn gezin Gods belofte doorgaat.

3. WAT HIERVOOR GEBEURDE

Sara, de vrouw van Abraham en de moeder van Isaak, is overleden. Dan stuurt Abraham zijn oudste knecht op pad om een vrouw voor Isaak te zoeken. De knecht moet naar het land gaan waar Abraham vandaan komt, en daar een vrouw zoeken. We weten niet zeker wie deze knecht was, want zijn naam wordt nergens genoemd. Maar waarschijnlijk was het Eliëzer (zie ook Genesis 15:2-3).

De knecht gaat op pad. Hij komt terecht in de stad waar een broer van Abraham woont. Bij een waterput wacht hij tot er meisjes komen om water te putten. Dan vraagt hij aan God om een teken wie het juiste meisje is. En dat teken krijgt hij: Rebekka komt water putten, en biedt aan om ook voor zijn kamelen water te halen. Rebekka is een dochter van Betuel. En Betuel is een zoon van Milka, die getrouwd is met Abrahams broer Nachor. Isaak en Rebekka zijn dus achterneef en achternicht van elkaar.

De knecht geeft Rebekka mooie sieraden en gaat met haar mee naar het huis van haar familie.

Voorbereiding

Isaak en Rebekka

4. UITLEG VAN DE BIJBEL TEKST

Nadat de knecht gastvrij ontvangen is door de familie, vertelt hij wie hij is en wat hij komt doen. Hij vertelt hoe God hem heeft laten zien wie de juiste vrouw voor Isaak is. Rebekka krijgt dan toestemming van haar familie om met Isaak te trouwen: 'Hier is Rebekka. Neem haar maar mee. Dan kan ze de vrouw worden van de zoon van uw meester. Dat is wat de Heer wil.'

In de tijd van de Bijbel was het heel gewoon dat ouders een bruid zochten voor hun zoon. De ouders van de bruidegom gaven de ouders van de bruid dan een bruidsschat: geld, vee of spullen. In dit verhaal gaat het om mooie sieraden: een ring en armbanden.

De knecht wil meteen weg om Rebekka mee te nemen naar Isaak, maar haar familie wil dat ze nog even blijft. Dan krijgt Rebekka zelf de keuze. Rebekka twijfelt geen moment, en wil meteen mee. Daarom reizen zij en de knecht snel naar Kanaän.

Als Rebekka bijna bij Isaak is, bedekt ze zichzelf met een sluier. Hiermee laat ze zichzelf alvast zien als bruid. Isaak neemt Rebekka bij zich, en gaat van haar houden. Daardoor is hij minder verdrietig over de dood van zijn moeder. Het is opvallend dat deze emoties hier genoemd worden: in de Bijbel wordt er bij een huwelijk bijna nooit over liefde gesproken. En ook verdriet wordt niet altijd benoemd.

5. UIT DE BIJBEL

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Genesis 24:27.

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen staat op het werkblad de tekst van Genesis 24:67.

Voorbereiding Isaak en Rebekka

6. WAT HEB JE NODIG

4-8 jaar

Om te beginnen

- kaartjes met 'namen' van mensen die de kinderen kennen (papa, mama, de dominee, de juf of meester)
- een bak waar de kaartjes in liggen

Om te doen, eerste opdracht

- een parcours van dozen of stoelen
- een blinddoek

Om te doen, tweede opdracht

- een stuk touw
- een nietmachine
- gekleurd papier
- een schaar

8-12 jaar

Bijbeltekst

- een bijbel

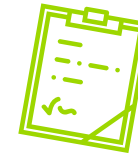
Om te doen, eerste opdracht

- munten van 5 eurocent
- een glas
- citroensap
- een klok

Om te doen, tweede opdracht

Per kind:

- een houten plankje van ongeveer 20x20 centimeter en minimaal 2 centimeter dik
- spijkers
- een hamer
- een bol wol
- een potlood

De bouwstenen van de zondag Isaak en Rebekka

In de kerkdienst

7. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Vraag aan de mensen in de kerk om hun hand op te steken als ze weleens verliefd geweest zijn. Daarna wie er een relatie heeft of getrouwd is. Probeer dan te achterhalen wie zijn of haar partner het verste weg ontmoet heeft. Wat betekent dat voor de relatie? Vertel dat de kinderen het ook over een heel bijzonder huwelijk gaan hebben.

Tip

Schrijf kernwoorden uit de antwoorden van de kinderen op een groot vel papier. Het is leuk om dat later aan de ouders of andere volwassenen te laten zien.

In de kinderdienst

8. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Dank u, God

De knecht dankt de God van zijn meester Abraham, want God is goed geweest voor Abraham. Met de hulp van God heeft de knecht een vrouw voor Isaak gevonden. Daarom dankt hij God. Laat de kinderen ook God danken met de hulp van kaartjes.

Je hebt nodig:

- kaartjes met 'namen' van mensen die de kinderen kennen (papa, mama, de dominee, de juf of meester)
- een bak waar de kaartjes in liggen

Laat de kinderen om en om een kaartje uit de bak pakken. Lees voor wie erop staat. Laat de kinderen dan met elkaar bedenken waarom je God voor deze persoon wilt danken.

Denk aan: omdat ze altijd met me wil spelen, omdat hij goed is in me troosten, omdat hij me laat lachen...

8-12 jaar

Ik houd van...

Isaak ging veel van Rebekka houden. Van wie houden de kinderen? En kunnen ze ook vertellen waarom?

*Tip voor
6-8 jaar*
Maak kaartjes met de namen van de kinderen die er zijn.

9. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

Lieve God,
We zijn vandaag bij elkaar gekomen, en we gaan zo weer uit de Bijbel lezen. Vandaag gaat het over Isaak en Rebekka: twee mensen die van elkaar houden. Daar mogen we u voor danken, want we weten dat u ook van ons houdt. Help ons om dat nooit te vergeten.
Amen.

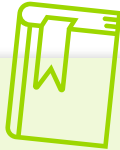
Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

De bouwstenen van de zondag

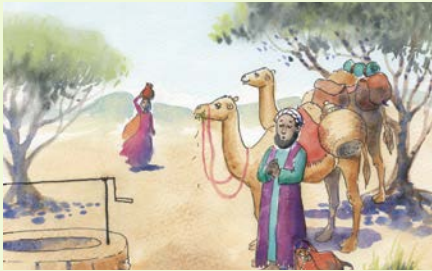
Isaak en Rebekka

10. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Vertel het verhaal. Bekijk voor het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Wat zien de kinderen? Waar zou het verhaal over gaan?

Het verhaal van Abrahams knecht

Eindelijk... Het was een lange reis met mijn kamelen, maar ik ben er. Ik ben terug op de plek waar het allemaal begon. Lang geleden woonde Abraham hier, samen met zijn vrouw Sara. Samen met zijn familie.

Toen God hem riep, ging Abraham op reis, en hij is hier nooit meer terug geweest. Maar nu heeft hij mij, zijn oudste knecht, hierheen gestuurd om in dit land op zoek te gaan naar een vrouw.

Een vrouw waar zijn zoon Isaak mee kan trouwen.

Ik bind mijn kamelen vast, vlak bij een put. Nieuwsgierig kijk ik om me heen. Zou Abrahams familie hier nog wonen? Zou ik hier een vrouw kunnen vinden voor Isaak?

Ik bid: 'God, wees goed voor mijn baas Abraham. Straks komen de meisjes uit de stad om water te halen bij de put. Ik zal dan aan een van de meisjes vragen of ik water mag drinken uit haar waterkruik. Als zij dan ook mijn kamelen water wil geven, dan weet ik dat zij de vrouw is die u voor Isaak uitgekozen hebt.'

Ik doe mijn ogen open, en meteen zie ik een mooi meisje op de put aflopen. Ze draagt een waterkruik op haar hoofd. Ik houd mijn adem in. Zou zij het zijn? Is zij de vrouw voor Isaak? Ik loop snel naar haar toe: 'Mag ik alsjeblieft wat water uit je kruik?'

'Natuurlijk, zegt het meisje. 'Zal ik ook water halen voor uw kamelen?' Ja, ze heeft het gevraagd! Ik voel me zo blij! Ik wil alles aan haar vertellen, maar eerst moet nog ik wat weten.

'Wie is je vader?'

'Ik ben Rebekka, de dochter van Betuel. Hij is de zoon van Milka en Nachor.' Nachor..., denk ik. Nachor... Dat is de broer van Abraham! Dit is perfect. Zij wordt de vrouw van Isaak! Ik laat me op mijn knieën vallen: 'Dank u wel God. U zorgt echt goed voor Abraham. U hebt mij naar zijn familie gebracht!'

Ik sta op en pak een gouden armband uit mijn tas. Ik geef de armband aan Rebekka.

'Ik ga graag met je mee naar je familie. Daar zal ik jullie een verhaal vertellen. Het gaat over God, over Abraham, over zijn zoon Isaak, en ik denk, Rebekka, dat jij er ook in voorkomt.' Rebekka kijkt verbaasd naar de armband in haar hand en dan lacht ze naar me: 'Ik ga het snel aan mijn moeder vertellen!'

Terwijl ik kijk hoe ze wegrent, voel ik me blij. Wat mooi! Eerst zorgde God voor Abraham. Nu zorgt God ook voor zijn zoon Isaak en... God zal ook voor Rebekka zorgen. Dat weet ik zeker!

8-12 jaar

Genesis 24:42-53, Genesis 24:62-67

Wat hiervoor gebeurde

Sara, de moeder van Isaak, is overleden. Dan stuurt Abraham een knecht naar het land waar Abraham vandaan komt. Die knecht moet een vrouw zoeken voor Isaak.

De knecht gaat op pad en komt terecht in de stad waar een broer van Abraham woont. Hij wacht bij de waterput totdat er meisjes komen om water te putten. Daar ontmoet hij Rebekka. Hij weet dat zij de juiste vrouw is, en hij geeft Rebekka mooie sieraden. Dan gaat hij met haar mee naar het huis van haar familie, en daar vertelt hij het volgende:

De knecht vertelt hoe hij Rebekka gevonden heeft

Vandaag kwam ik bij de waterput hier. Ik vroeg of God mij wilde helpen. Ik zei: 'Heer, God van mijn meester Abraham, ik sta nu bij de put. Laat het volgende

De bouwstenen van de zondag

Isaak en Rebekka

gebeuren. Ik zal straks om drinken vragen aan een jonge vrouw die water komt halen. Als ze mij water geeft en ook mijn kamelen, dan is zij de vrouw die u uitgekozen hebt. Dan is zij de vrouw voor de zoon van mijn meester.'

Meteen nadat ik dit in mezelf gezegd had, kwam Rebekka eraan. Ze had een waterkruik op haar schouder. Ze liep naar de put en pakte water. Ik vroeg om water, en meteen haalde ze de kruik van haar schouder. Ze zei: 'Drink maar wat. Ik zal ook de kamelen laten drinken.' Ik dronk water, en de kamelen kregen water. Toen vroeg ik: 'Wie is je vader?' En zij zei: 'Mijn vader is Betuel. Dat is de zoon van Milka en Nachor.' Toen gaf ik haar een ring en armbanden. Ik knielde en ik dankte de Heer, de God van mijn meester Abraham. Want hij had mij naar de broer van mijn meester gebracht. Zo had ik een vrouw gevonden voor de zoon van mijn meester.'

Rebekka mag met Isaak trouwen

Toen vroeg de knecht: 'Wat denken jullie ervan? Kan mijn meester rekenen op jullie vriendschap en trouw? Anders moet ik verder zoeken.' Rebekka's broer Laban en haar vader Betuel zeiden: 'De Heer heeft het zo beslist. Wat moeten wij er nog van zeggen? Hier is Rebekka. Neem haar maar mee. Dan kan ze de vrouw

worden van de zoon van uw meester. Dat is wat de Heer wil.'

Toen de knecht van Abraham dat hoorde, knielde hij en dankte hij de Heer. Daarna pakte hij mooie kleren, en gouden en zilveren sieraden. Die gaf hij aan Rebekka. Ook aan haar moeder en haar broer gaf hij mooie cadeaus.

Rebekka komt bij Isaak

Intussen was Isaak bij de put Lachai-Roi geweest. En hij was weer terug in de Negev-woestijn. Daar woonde hij. Op een dag liep hij buiten in het veld. Hij was verdrietig omdat zijn moeder niet meer leefde. Het was al bijna avond. Toen hij opkeek, zag hij kamelen aankomen.

Op dat moment keek ook Rebekka op. Ze zag Isaak en sprong snel van haar kameel. Ze vroeg aan de knecht: 'Wie is die man die daar aankomt?' De knecht zei: 'Dat is Isaak, mijn meester.' Toen deed Rebekka haar sluier voor haar gezicht.

De knecht vertelde aan Isaak alles wat hij gedaan had. Isaak nam Rebekka mee naar de tent van Sara, zijn moeder. Rebekka werd zijn vrouw. Isaak ging veel van Rebekka houden. Daardoor was hij niet meer zo verdrietig over de dood van zijn moeder.

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- De knecht heeft een verre reis gemaakt om een vrouw voor Isaak te zoeken. Waarom zou hij zo ver weg zoeken?
- Waarom vraagt de knecht aan God om te laten zien wie het juiste meisje is, denk je?
- Vraag jij ook weleens iets aan God? Wat dan bijvoorbeeld?

8-12 jaar

- Hoe zorgt de knecht ervoor dat hij een goede vrouw vindt voor Isaak?
- Waarom zou de knecht hulp vragen aan God? Wat vind je daarvan?
- Weet je nog wat er zo bijzonder was aan de manier waarop Abraham voor zijn drie onbekende gasten zorgde? Herken je daar iets van in dit verhaal?
- Wat vind je ervan dat Rebekka zomaar met de knecht meegaat?
- Isaak gaat veel van Rebekka houden, en daardoor is hij minder verdrietig over de dood van zijn moeder. Van wie houd jij allemaal? Helpen die mensen jou ook als jij verdrietig bent? Hoe dan bijvoorbeeld?

De bouwstenen van de zondag

Isaak en Rebekka

12. OM TE WETEN

Bruidsschat

Als een jongen met een meisje wilde trouwen, moest zijn familie een bruidsschat geven aan de familie van het meisje. Die bruidsschat kon bestaan uit sieraden, geld of bijvoorbeeld vee. Zo kreeg de familie van het meisje geld of spullen in ruil voor het feit dat het meisje niet meer mee kon werken op het land.

Rebekka's familie

Rebekka is de dochter van Betuel, en dat is de zoon van Nachor en Milka. Nachor was een broer van Abraham. Rebekka is dus een achternicht van Isaak. In de tijd van de Bijbel was het heel gewoon om met een neef of nicht te trouwen. De broer van Rebekka heet Laban. En die speelt later in de Bijbel weer een rol in de verhalen over Jakob, een van de zonen van Rebekka en Isaak.

13. OM TE DOEN

4-8 jaar

Samen en niet alleen

De knecht gaat op zoek naar een vrouw voor Isaak. Maar dat hoeft hij niet alleen te doen, want God helpt hem.

Je hebt nodig:

- een parcours van dozen of stoelen
- een blinddoek

Laat de kinderen om de beurt met een blinddoek voor over een parcours lopen. Help het geblinddoekte kind door hem of haar vast houden, of door aanwijzingen te geven welke kant hij of zij op moet lopen.

Tips voor 6-8 jaar

- Je kunt het moeilijker maken door bijvoorbeeld ook een emmer met water neer te zetten, of het kind over iets heen te laten lopen.
- Gebruik als aanwijzingen alleen 'waterput' (als het kind goed loopt) en 'dorst' (als het de verkeerde kant op loopt).
- Het wordt ook moeilijker als alle kinderen door elkaar heen aanwijzingen mogen geven.

4-8 jaar

Dank u wel, God

De knecht dankt God omdat die hem geholpen heeft. God helpt ons ook, en wij kunnen hem daarvoor danken. Maak met elkaar een mooie slinger waardoor je altijd aan God kunt denken!

Je hebt nodig:

- een stuk touw
- een nietmachine
- gekleurd papier
- een schaar

Knip (van tevoren) driehoeken uit het papier. Vouw de bovenrand om het touw en maak het vlaggetje met de nietmachine aan het touw vast. Schrijf of teken op elk vlaggetje iets waar God jullie mee helpt.

Tip

Het is leuk om deze slinger na afloop in de ruimte van de kerkdienst op te hangen. Zo kan iedereen ernaar kijken.

8-12 jaar

Glimmende sieraden

Rebekka krijgt allerlei mooie sieraden van de knecht. Die glimmen vast heel mooi! Laat de kinderen een vijftentstuk weer mooi glimmend krijgen.

Je hebt nodig:

- munten van 5 eurocent
- een glas
- citroensap
- een klok

JE HEBT NODIG:
• MUNTEN VAN 5 EUROCENT • EEN GLAS • CITROENSAP • EEN KLOK

De bouwstenen van de zondag

Isaak en Rebekka

Tip

Vraag of de kinderen zelf zo veel mogelijk koperen muntjes meenemen. Als ze dan mooi glimmen, kunnen ze die in de collectezak stoppen!

Uitleg

Door de zuurstof in de lucht worden munten van 5 eurocent donker en dof. Dat kun je oplossen met een zure vloeistof, zoals citroensap.

8-12 jaar

Mijn hart voor jou

Isaak gaat van Rebekka houden. Als je van iemand houdt, zeg je soms dat je jouw hart aan hem of haar gegeven hebt. Laat de kinderen ook een hart maken voor iemand van wie ze houden.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- een houten plankje van ongeveer 20x20 centimeter en minimaal 2 centimeter dik
- spijkers
- een hamer
- een bol wol
- een potlood

Teken op de plank een hart. Sla daarna op de potloodlijn om de centimeter een spijker.

Maak aan een van de spijkers een draad wol vast met een knoopje. Ga daarna kriskras met de bol wol langs de spijkers. Maak steeds een rondje om een spijker en ga dan naar de volgende, net zo lang tot je een mooi patroon krijgt. Laat de kinderen het hart daarna aan iemand uit de kerk geven die ze extra liefde willen geven.

Tips

- Je kunt natuurlijk ook één (groot) hart met alle kinderen samen maken.
- Als je een bol wol neemt met verschillende kleuren, krijg je een nog mooier effect.
- Het is natuurlijk extra mooi als ze het hart aan iemand geven die ze niet zo goed kennen. Of hang de harten ergens in de kerk, zodat jullie ze steeds blijven zien.

14. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

Tips

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

'De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.'
Numeri 6:24-25

COLOFON

Tekst: Nederlands Bijbelgenootschap

Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal

Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Melanie van de Peut

Illustratie: NBG/Liza-Beth Valkema

Strip: NBG/Bart den Heeten

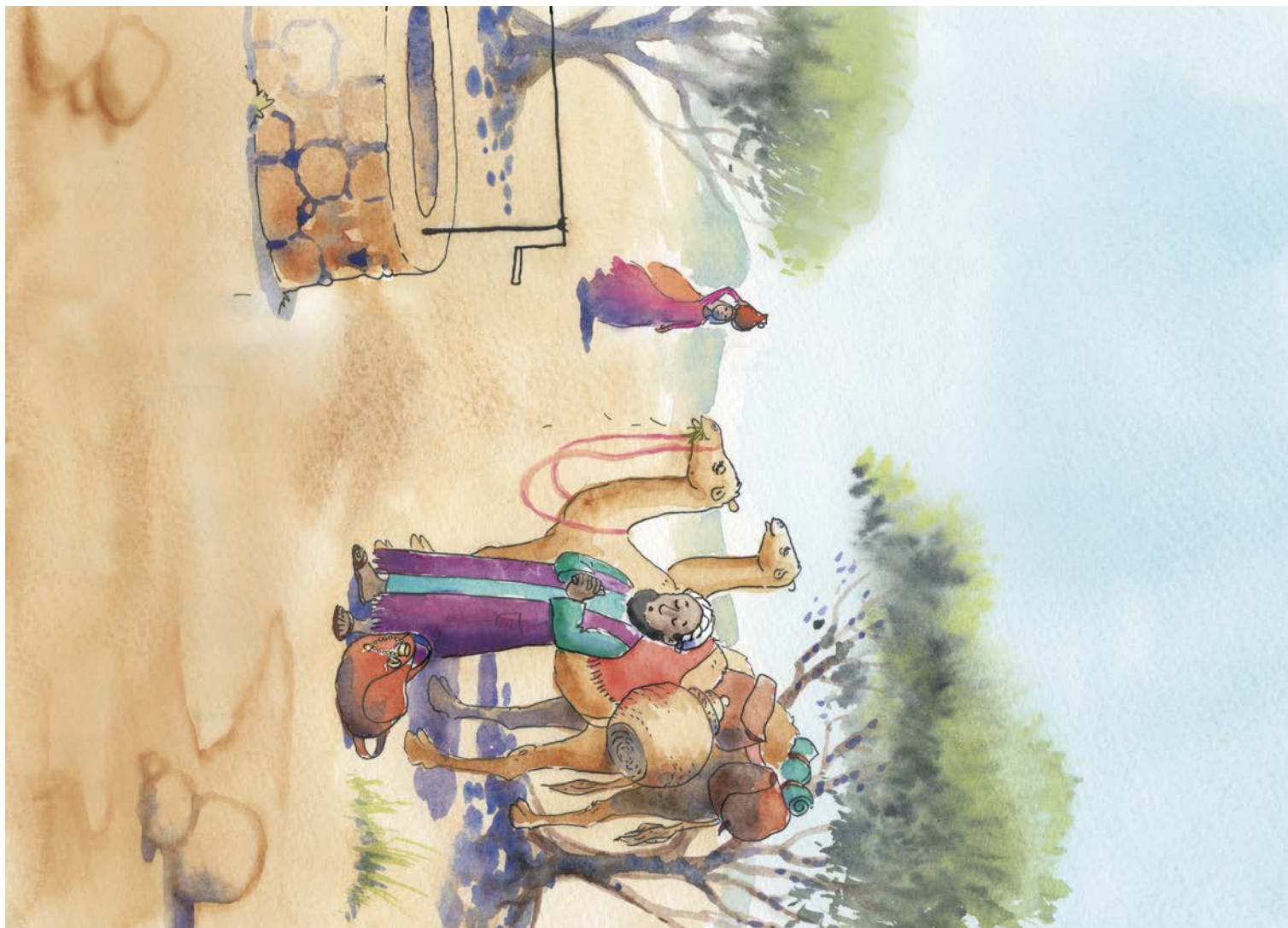
Ontwerp: Frivista

DTP: Villa Grafica

Werkblad (4-8 jaar)
Isaak en Rebekka

Werkblad (4-8 jaar)
Isaak en Rebekka

Werkblad (8-12 jaar) Isaak en Rebekka

*Rebekka werd zijn vrouw. Isaak
ging veel van Rebekka houden.
Genesis 24:67*

BRUIDSSCHAT

Als een jongen met een meisje wilde trouwen, moest zijn familie een bruidsschat geven aan de familie van het meisje. Die bruidsschat kon bestaan uit sieraden, geld of bijvoorbeeld vee. Zo kreeg de familie van het meisje geld of spullen in ruil voor het feit dat het meisje niet meer mee kon werken op het land.

REBEKKA'S FAMILIE

Rebekka is de dochter van Betuel, en dat is de zoon van Nachor en Milka. Nachor was een broer van Abraham. Rebekka is dus een achternicht van Isaak. In de tijd van de Bijbel was het heel gewoon om met een neef of nicht te trouwen. De broer van Rebekka heet Laban. En die speelt later in de Bijbel weer een rol in de verhalen over Jakob, een van de zonen van Rebekka en Isaak.

MIJN HART VOOR JOU

Isaak gaat van Rebekka houden. Als je van iemand houdt, zeg je soms dat je jouw hart aan hem of haar gegeven hebt.

Wat heb je nodig?

- een houten plankje van ongeveer 20x20 centimeter en minimaal 2 centimeter dik
- spijkers
- een hamer
- een bol wol
- een potlood

Teken op de plank een hart. Sla daarna op de potloodlijn om de centimeter een spijker. Maak aan een van de spijkers een draad wol vast met een knoopje. Ga daarna kriskras met de bol wol langs de spijkers. Maak steeds een rondje om een spijker en ga dan naar de volgende, net zo lang tot je een mooi patroon krijgt.

GLIMMENDE SIERADEN

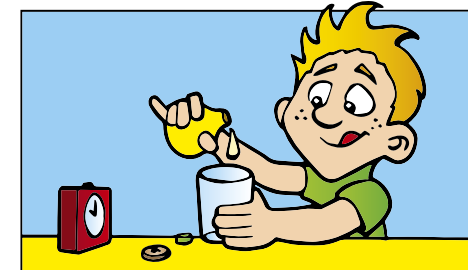
Rebekka krijgt allerlei mooie sieraden van de knecht. Die glommen vast heel mooi!

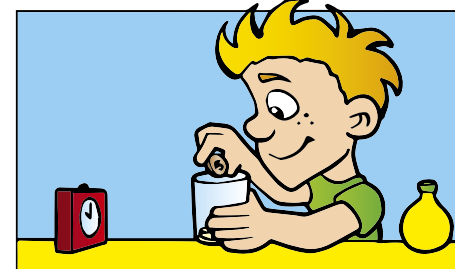
JE HEBT NODIG:

* MUNTEN VAN 5 EUROCENT * EEN GLAS * CITROENSAP * EEN KLOK

1
DOE EEN LAAGJE CITROENSAP
IN HET GLAS.

2
DOE DE MUNTEN
IN HET GLAS.

3
WACHT VIJF MINUTEN EN
KIJK WAT ER GEBEURT IS!

